

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ SUB CONDUCEREA D-ler

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITARI,
N. POLIZU-MICȘUNESTI, O. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
SECRETAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRAZELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

I. Manu.—*Greva Avocaților.*

Jurisprudența Română.—*Inalta Curte de Casație și Justiție, secția III.*—Registre comerciale.—Inventar.—Lipsă de înscriere.—Cont avent'e. (Avram B. Sabetay cu Ministerul de Finanțe.)

Curtea de Apel din București, secția I.—Inchiriere.—Dreptul de evacuare al proprietarului.—Funcționar public cu serviciu comandat.—Coprorietari fără calitate. (V. Brabețeanu și alții cu D. M. Popescu.)

Curtea de Apel din Iași, secția II.—Chirie sau arendă.—Plată.—Privilegiu.—Căștiuri.—Subrogație. (Michail Sturdza cu Banca Agricolă și Marcu Fischer.)

Tribunalul Bacău, secția I.—Succesiune.—Comostenitori.—Indiviziune. (Cat'nea Măgirescu cu Nicolae Gavrilă.)

GREVA AVOCAȚILOR

Avocatul este dator, înainte de a începe exercițiul profesiei sale, să presteze în fața Curții de apel sau tribunalului un jurământ, a cărui formulă finală este „jur... a-mi exercita cu onoare și conștiință profesia de avocat.”

Indatoririle avocatului le va găsi în parte formulate în legea constitutivă a corpului, ele sunt însă mult mai complexe decât ceea ce a putut condensa legiuitorul în câteva articole și procedează toate dintr'un dobit ideal: cultul dreptății și cultul intereselor imprecinate ale căror cauze le pledează. Armonizării acestor două idealuri avocatul își va închina munca și viața și el va găsi în conștiința lui, mai mult ca într'o lege succintă, directivele care îl vor împiedica de a se abate de la indatoririle ce-i dictează urmărirea idealurilor sale

Ne propunem să examinăm din punctul de vedere al acestor indatoriri punerea în grevă a avocaților, care pare a lua un caracter endemic și careia este timpul ca spiritele cumpătate să-i pună stavilă. În București au fost, dacă nu mă înșel, două greve sub actualul decanat și sub oblăduirea lui. Prima pentru a obține schimbarea orarului ședințelor, cealaltă recentă, pentru a spăla o insultă ce se zice a fi primit baroul din partea unui magistrat.

Nu mă ocup deocamdată de motivele care au dat

naștere grevei, fie că motivul este de o valoare neînsemnată față de gravitatea măsurii, ea problema orarului ședințelor; fie că este serios, ea chestiunea insultării baroului, ceea ce mă interesează în primul rând este, dacă greva în principiu se poate susține.

Să ne înțelegem în prealabil asupra cuvântului de grevă. D-l decan al baroului de Ilfov, într'un articol recent dintr'un cotidian politic, în apărarea ideii de grevă, ne explică că greva avocaților, motivată de o insultă adresată unui avocat de către un magistrat, nu este o grevă, ci o abținere de a pleda. D-l decan însă nu ne explică dacă abținerea de a pleda pentru o chestiune de orar este sau nu o grevă.

Este evident că greva avocaților diferă până la un punct prin caracterul ei de greva muncitorilor. Avocatul nu a contractat nimic cu instanțele judecătorești contra cărora se pune în grevă, el a contractat numai cu clientul său. Prin greva cuvântului el nu păgubește pe cel contra căruia se pune în grevă, deosebindu-se astfel de muncitor care, prin oprirea producției, păgubește pe patron cu scopul de a obține condițiuni de salar mai favorabile. Dacă este păgubit și consumatorul, este în mod indirect, căci muncitorul nu are nici o obligațiune față de el. Avocatul păgubește numai pe clientul cu care a contractat, care nu are nici o vină dacă ministerul a fixat orele de ședință de dimineață sau după masă, sau dacă avocatul X., cu care avocatul său înțelege a se solidariza, a fost invitat de un președinte de ședință a intrerupe funcțiunea organului vorbirei când nu-i era rândul să vorbească. D-l Decan, accentuând diferența ce există între ambele greve, nu face de cât să arunce o lumină mai vie asupra absurdității unei greve care nu lovește acolo unde este presupusul dușman, ci alături unde este un biet nevinovat.

Fie însă că denumim abținerea concertată a avocaților cu numele de grevă, fie că ocolim acest cuvânt, lăsându-l a desemna numai ruperea concertată a unui contract de muncă, nu denumirea poate face

ca consecințele faptului să fie judecate altfel. Și fiindcă denumirea de grevă a fost consacrată de uz și pentru abținerea concertată a avocaților de a pleda, vom menține cuvântul de grevă pentru a nu recurge la circumlocuțiuni prea complicate.

Dacă greva avocaților, după cum am văzut, este absurdă ca concepție, întru cât lovește alături de țintă, rămâne să vedem cum trebuie să o privim față de îndatoririle lor profesionale.

Nu ezit a spune că, prin declararea și înfăptuirea grevei, avocații calcă în picioare în mod brutal datoritiile ce derivă din idealurile ce urmăresc în profesiunea lor: cultul justiției și cultul cauzelor ce le pledează.

În primul rând greva are de efect opirea bruscă a cursului justiției. Ea poate fi de scurtă durată, după cum a fost din fericire ultima grevă dela tribunalul Ilfov, din cauza unei erori a șefului tribunalului, care a pus capăt erorii baroului.

Ea se poate însă prelungi, ca greva recentă de la Iași și poate chiar produce o situațiune inextricabilă, căci dacă de multeori dorința de a restabili relațiuni normale împinge ambele părți la concesiuni reciproce, se poate însă imagina cazuri când ambele părți nu înțeleg a-și părăsi punctul lor de vedere. Și dacă cursul justiției este astfel, oprit în fața unei instanțe, este foarte plauzibil pentru cei cari admit legitimitatea morală a grevei, după cum s'a emis ideea cu ocaziunea grevei dela Iași, ca toate barourile să se solidarizeze și să izbucnească o grevă generală a tuturor barourilor din țară contra tuturor instanțelor din țară.

Unde rămâne atunci idealul avocatului, pe care cu drept cuvânt îl revendică de câteori se prezintă ocazia, a colaborării cu magistratura pentru a lucra împreună la stabilirea dreptății? Greva avocaților însemnează sugrumarea vremelnice a justiției.

Dar să trecem dela privirea justiției abstracte la aceea a intereselor concrete ale justitiabililor. Câte interese vor fi cel puțin păgubite, dar de multeori definitiv compromise prin greva avocaților? Din acest punct de vedere, greva avocaților trebuie privită ca o violare colectivă și concertată a tuturor obligațiunilor dintre avocați și justitiabili executabile în perioada grevei, fără să existe vre-o culpă din partea coobligatului, fără ca el să poată recurge la oficiul altui avocat, fără ca el să fie în măsură a îndrepta răul de care se plânge avocatul, violare care, în unele cazuri grave și urgente, poate îmbrăca caracterul unei adevărate trădări.

Ni se amintește în apărarea principiului grevei avocaților exemplul barourilor civilizate din Occident, dar nu ni se aduce ca exemplu de grevă decât un eveniment din secolul când magistrații și avocații purtau peruca pudrată.

D-l decan, care este un spirit modern distins și un apărător înfocat al democrației, cred că nu va insista a ne da ca exemplu un caz, în care două caste vremelnice învrăbite una contra alteia și-au întors spatele pentru un timp, lăsând plebea nevoiașilor care căutau dreptate s'o aștepte până ce perucele împăcate își reluau locul pe craniile maestrilor baroului.

Dar mi se va obiecta: trebuie oare, presupunând că avocatul a fost insultat de un judecător, ca el să plece capul și să-și continue pledoaria, iar baroul în asemenea caz nu este dator a lua apărarea, ca corp constituit, a membrului său?

Fără îndoială avocatul are dreptul în exercițiul profesiunii la respectul desăvârșit al președintelui ședinței, întru atât întru cât observă și el respectul datorit instanței judecătorești.

Nu este mai puțin adevărat că președintele ședinței are un drept de poliție al ședinței, căruia legiuitorul i-a dat o extensiune foarte mare, atât în interesul prestigiului instanței, cât și mai cu seamă în interesul desbaterilor și deci a libertății apărării, atât a celor care apără, cât și a celor care vor să fie apărați. Art. 89—90 pr. civ., luate după art. 88—90 pr. civ. franc. sunt foarte energice, deși mai dulci față de avocați decât textul francez, și accentuează cu un adevărat simț democratic, care exclude privilegiile, că măsurile de poliție ale președintelui se întind asupra oricui ar fi.

Legiuitorul nu a procedat cu ușurință. El a știut că ciocnirea intereselor și pasiunea cu care este bine ca ele să fie apărute produc în mod fatal uneori o atmosferă de neliniște, incidente între părți și mai cu deosebire între avocați, unde președintele este dator să intervină cu toată autoritatea și uneori — să nu se supere d-l decan — chiar cu autoritarism. Suspendarea ședinței în asemenea cazuri este o concesiune din partea lui. Datoria lui este să mențină liniștea fără a se scula de pe scaun și a nu ceda terenul față de turburător, ci a face ca acesta să cedeze terenul, „oricare ar fi el” zice art. 90 proc. civ.

Ce trebuie să înțelegem prin turburător? Acel „oricare ar fi”, care întrerupe cu persistență sau ia cuvântul înainte de a i-se da, ba chiar, ca la tribunalul Ilfov s. II comercială, încearcă să-l ia deși i se refuză.

Această poliție a președintelui, ca orice poliție, poate fi supărătoare pentru cei cari sunt sub puterea ei. Aceasta nu însemnează că exercitarea ei strictă constituie o ofensă.

Dar pot să fie greșeli. Cine zice contrarul? Magistrații însuși preferă a se considera în rândurile oamenilor, dar al oamenilor întregi, decât a jumătăților de zei, după cum i-a botezat în mai multe rân-

duri d-l decan. greșelile eventuale însă nu se pot judeca pe loc. În ședință măsurile de ordine trebuiesc executate îndată (art. 89 pr. civ.).

Pentru incidente neînsemnate ca cel dela tribunal, ar fi absurd să nu se poată ajunge fără grevă și fără judecăți disciplinare, la o soluțiune satisfăcătoare. Un avocat sau un decan au voit să ia cuvântul în contra voinței motivate a președintelui ședinței. Nu au avut dreptate. Președintele, supărat de insistența celui dintâi, a scăpat un cuvânt prea puțin solemn. Omeneste a avut dreptate, ca magistrat nu a avut. Cine se va putea împotrivi ulterior, după un mic termen de gândire, la un schimb de regrete, bine înțeles exprimate în ordinea cronologică în care au avut loc și nedreptățile comise? Intervertirea ordinii cronologice a fost, în speță, o greșală și dacă aceasta a fost cerută de barou, tribunalul a eșit diminuat.

Dar presupunem că nu se ajunge la o înțelegere, sau că incidentul este prea grav pentru a se vida prin simple cuvinte de regrete. Avocații vor cere punerea în mișcare a acțiunii disciplinare. Ei au o putere de a ajunge la satisfacerea drepturilor lor pe care nu o egalează nici o altă profesiune. Presa și tribuna le sunt deschise. Ministrul justiției, care este el însuși aproape totdeauna avocat și a avut poate și el incidente de ședință în cursul carierei, nu-i va nedreptăți. Dacă ar fi tentat să o facă, băncile parlamentului sunt pline de avocați, care pot forma bloc contra lui. Odată instanța disciplinară sesisată, cred oare d-nii avocați că ea nu presintă destule garanții? Și dacă cu punerea în joc a atâtor puteri nu se va recunoaște dreptatea avocatului pretins nedreptățit, atunci se poate trage concluzia netedă că într'adevăr nu a fost nedreptățit.

În nici un caz însă, și oricare ar fi motivul, greva avocaților nu poate fi admisă de o judecată dictată de principii morale sănătoase. Impunerea ei prin mijloace violente, după cum s'a încercat, sper că nici D-l Decan nu o aprobă, și ar fi de dorit să se explice în mod public în această privință. Dar însăși proclamarea grevei constituie după mine o înjosire a baroului, fiindcă nesocotește cele mai elementare datorii ale lui.

I. Manu

Consilier la Curtea de apel din București.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secția III-a

Decizia No. 1188

Audiența dela 6 Septembrie 1922

Președenția D-lui D. G. Tazlăuanu,

Abram B. Sabetay și fii cu Ministerul de Finanțe

REGISTRUL COMERCIAL. — NETRECEREA INVENTARULUI ÎN MOMENTUL ÎNCEPERII COMERȚULUI ECHIVALENȚĂ CU NEPOSEDAREA REGISTRULUI-INVENTAR. — CONTEAVENTIUNE.

Netrecerea operațiunilor în registrul-inventar de către un comerciant echivalează cu neposedarea registrului respectiv impus de art. 24 c. com., de oarece scopul legiuitorului a fost ca comercianții să fie îndatorați a trece zi cu zi operațiunile lor, iar nu a ține registre în alb, făcând inaplicabilă și ca totul iluzorie dispozițiunea legii, din moment ce nu se consumă filele din registre.

No. 1188. — Respins recursul făcut de Abram B. Sabetay și fii contra sentinței No. 319/921 a Trib. Mehedimșii s. III, în proces cu Ministerul de Finanțe.

S'au ascultat: Procuratorul firmei recurente în dezvoltarea motivelor de casare și Dl. avocat C. Marinescu în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de recurs:

«Greșit și cu violarea legii Tribunalul mă consideră în contravenție pentru faptul că n'am trecut în registru-inventar, inventarului averii mele în momentul începerii comerțului, pentru că acesta nu se trece de cât la sfârșitul anului, la început trecându-se numai capitalul de negociat, conform art. 24 c. com.».

Având în vedere că Tribunalul, constatând în fapt că recurentul nu a trecut nicio operațiune în registrul inventar și judecând că această situațiune a numitului era situațiunea comerciantului care nu posedă registrele impuse de codul de comerț, fiind astfel pasibil de amenda prescrisă de art. 82 din legea timbrului, prin aceasta a făcut o bună aplicațiune a textului și spiritului articolului citat.

Considerând că, în adevăr, scopul legiuitorului fiscal, când a prevăzut sancțiuni pentru neposedarea registrelor, a fost acela de a obliga pe comercianți să țină registre operate zi cu zi, astfel cum îi obligă codul comercial; iar nu registre în alb; că dispozițiunile legii timbrului fiind că taxarea să se facă pentru fiecare filă din registru, această dispozițiune ar rămâne inaplicabilă și cu totul iluzorie din moment ce nu se consumă filele din registre.

Că dar motivul invocat de recurent este neîntemeiat și recursul urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

Secția I

Audiența de la 26 Iunie 1922

Președenția D-lui I. Dimancea, consilier

V. Brabețeanu și Maior Brabețeanu cu D. M. Popescu

INCHIRIERE. — DREPTUL DE EVACUARE AL PROPRIETARULUI FUNCȚIONAR PUBLIC SAU CU SERVICIU COMANDAT. — DACĂ POATE BENEFICIA DE ACEST DREPT ATUNCI CÂND SE AFLĂ ÎN INDIVIZIUNE CU ALȚI COPROPRIETARI SE NU ÎNDEPLINESC ACEASTĂ CERINȚĂ A LEGII. — ART. 2 AL. B. DIN LEGEA DELA 14 APRILIE 1922.

Legea din 14 Aprilie 1922 prin dispozițiunile

art. 2 al. b. a prevăzut dreptul de a evacua pe chiriași în caz când proprietarul e funcționar public sau cu serviciul comandat în localitate pentru a da posibilitate proprietarului să-și aibă locuință în propria lui casă, de unde rezultă că în dispoziția legii nu intră coproprietarii în indiviziune atunci când numai parte din ei întrunesc condiția cerută de lege de a fi funcționar public sau cu serviciu comandat în localitate.

No. 167. — Respins apelul făcut de V. Brabețeanu și Maior Brabețeanu în contra sentinței Trib. Ilfov S. I. cu No. 306/922 în proces cu D. M. Popescu.

S'au ascultat D-nii avocați St. Marinăscu-Bolintin și V. Miculescu pentru apelanți și I. Panaitescu și Armand Iliescu pentru intimat.

Curtea,

Asupra apelului făcut de V. Brabețeanu și Maior Ad. Brabețeanu contra sentinței Trib. Ilfov s. I. c. e. No. 306/922 dată în proces cu D. M. Popescu.

Având în vedere că din actele cauzei și debateri se constată că în Iulie 1920 D-na Zoe Brabețeanu, mama apelanților, a închiriat intimatului D. M. Popescu un apartament mobilat în imobilul din splaiul Gr. Magheru No. 13.

Că, acest mobil era avere succesorală rămasă pe urma lui I. Brabețeanu, decedat în 1917 și ca atare proprietatea indiviză a moștenitorilor acestuia și anume 4 fii, deci 4 coproprietari în indiviziune.

Că, închirierea făcută de D-na Zoé Brabețeanu a fost ratificată de moștenitorii defunctului.

Că, în urma apariției legii dela 14 Aprilie 1920, doi dintre cei 4 coproprietari apelanți, intentă acțiune de reziliere contra chiriașului pe motiv că sunt funcționari publici cu serviciul comandat în localitate și stau cu chirie în Str. Frumoasă, 47, plătind 8400 lei anual chirie pentru două camere pe care le nevoe le pun la dispoziția chiriașului.

Că, tribunalul prin sentința apelată a respins acțiunea, motivând că după cum numai 4 din coindivizori nu pot închiria fără consimțământul celorlalți, tot astfel ei nu pot evacua pe chiriași pe motiv că voesc să se mute în imobil, căci administrația nu le aparține individual.

Având în vedere că apelul este sprijinit pe motivul că evacuările permise de art. 2 din legea dela 14 Aprilie 1922 sunt consecința unor rezilieri forțate și că principiile de drept nu interzic cererea de reziliere din partea unuia din coproprietari chiar fără consimțământul celorlalți în potriva locatarului comun.

Că, în speță, de altfel prin declarația aut. la No. 14586/922 ceilalți doi coproprietari cari nu figurează în proces, nu se opun pretențiunii apelanților de a evacua pe chiriaș.

Având în vedere că legea din 14 Aprilie 1922 care prelungește în general toate contractele de închiriere

până la 6 Mai 1923, prevede și anumite cazuri când prin excepție contractele nu se prelungesc acordându-li-se proprietarilor dreptul să evacueze pe chiriași cu condițiunea de a se muta ei și familiile lor în imobil și a da în schimb celui evacuat locuința lor.

Că, între aceste cazuri, este și acela când proprietarii sunt funcționari publici sau cu serviciul comandat în localitate.

Având în vedere că, în speță, numai doi din cei patru coproprietari în indiviziune ai imobilului întrunesc această condiție cerută de lege și numai acești doi au intentat această condiție.

Având în vedere că legea a prevăzut dreptul de a evacua pe chiriași în caz când proprietarul e funcționar public sau cu serviciul comandat în localitate pentru a da posibilitate proprietarului să-și aibă locuință în propria lui casă, de aci rezultă că în dispoziția legii nu intră coproprietarii în indiviziune atunci când numai parte dintre ei întrunesc condiția cerută de lege, pentru că în asemenea ipoteză chiar dacă imobilul n'ar fi ocupat de chiriași, încă nu s'ar putea în drept ca numai parte dintre coindivizori să-și aibă locuința în imobil, întrucât locuința presupune un drept de folosință exclusiv, drept pe care nu'l are fiecare coindivizor separat ci numai toți la un loc.

Că, prin urmare, în speță doi dintre coindivizori neîntrunind condiția cerută de lege, cererea de evacuare este principial nefundată.

Că, această consesință juridică nu poate fi modificată prin considerațiunea că cei doi coindivizori cari nu întrunesc condiția legii au dat declarația că nu se opun la evacuarea cerută de apelanți, pentru că această declarație privește raporturile dintre coindivizori, care se pot aranja între dânșii ori cum ered de cuviință însă nu e opozabilă chiriașului;

Că, obiecția cum că principiile de drept nu interzic cererea de reziliere din partea unuia dintre coproprietari chiar fără consimțământul celorlalți în contra chiriașului este fără aplicațiune în cauză, fiindcă în speță nu e vorba despre o reziliere pentru motive de drept comun, ci pentru un motiv opecial și excepțional care după cum s'a arătat exclude pentru coindivizori dreptul de a cere evacuarea dacă nu întrunesc cu toții condiția cerută de lege.

Având în vedere, pe lângă cele zise, că legea mai cere și condiția ca proprietarii să dea în schimb celui evacuat locuința lor.

Că, în speță, deși coapelanții au declarat că pun la dispoziția intimatului cele două camere pe care ei le dețin cu chirie, numai cu atâtă însă nu au satisfăcut condiția legii, căci nu s'a stabilit dacă proprietarul acelor camere ar putea fi obligat să le pună la dispoziția intimatului.

Având în vedere că din cele expuse rezultă că apelul este nefundat și urmează a fi respins cu 300 lei cheltueli de judecată apreciate de Curte.

Pentru aceste motive, respinge apelul.

Semnați: I. Dimancea, Sp. Popescu, N. N. Ioanid.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI

Secția II

Audiența de la 5 Aprilie 1922

Președinția D-ului M. D. Patron, Președinte

M. hail Sturdza cu Banca Agricolă

CHIRIE SAU ARENDĂ. — PRIVILEGIU PENTRU PLATA CHIRIILOR ȘI ARENZILOR. — ÎNTINDEREA ACESTUI PRIVILEGIU. — DACĂ SE ÎNTINDE ȘI ASUPRA CĂȘTIURILOR TRECUTE. — ART. 1730 C. CIV. — ART. 610 PR. CIVILA.

CHIRIE. — PRIVILEGIU PENTRU PLATA CHIRIILOR ȘI ARENZILOR. — AN CURENT. — DE CÂND URMEAZĂ A FI SOCOTIT. — ART. 1730 C. CIVIL SUBROGATIUNE. — PLATA PARȚIALĂ. — CONSERVAREA DREPTURILOR CREDITORULUI PENTRU RESTUL CE MAI ARE A LUA. — ART. 1109.

1. Legiuitorul prin art. 1730 C. civil limitând privilegiul acordat pentru chirii și arenze, când contractul este autentic sau cu dată certă, pentru suma datorată pe anul curent și pe tot timpul ce rămâne a curge până la expirarea contractului, iar când contractul nu este nici autentic nici cu dată certă numai pentru suma datorită pe anul curent și cel viitor, urmează că pentru căștiurile trecute pentru care nu a luat din timp măsurile necesare spre a le garanta plata, proprietarul nu beneficiază de privilegiul acordat de lege, de oare-ce a decide contrariu ar fi a se întinde privilegiul acordat de lege, dincolo de textul ei, ceea ce nu se poate, el fiind o excepție la regula generală care este garantarea în mod egal a tuturor creditorilor în întreaga avere a debitorului comun.

2. Prin anul curent pentru care este acordat privilegiu pentru chirii și arenze de art. 1730 C. civil se înțelege anul care începe de la data de la care contractul a intrat în lucrare iar nu anul calendaristic.

3. Potrivit art. 1109 C. civil atunci când plata se face numai pentru o parte din datorie, subrogațiunea nu desființează drepturile creditorului, pentru ce mai are a lua, în acest caz el putând exercita pentru ce mai are a lua, aceleași drepturi ce exercită și subrogatul pentru partea plătită celui cui a făcut o plată parțială.

No. 35. — Admis în parte apelul făcut de Mihail A. Sturdza în contra sentinței Trib. Botoșani cu No. 28/917 în proces cu Banca Agricolă.

S'au ascultat D-nii avocați L. Rosetti din partea apelantului Michail Sturdza și Lascăr Antoniu din partea intimatelor, Banca Agricolă.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de Mihail D. Sturdza

în contra sentinței Tribunalului de Botoșani cu No. 28 din 10 August 1917 prin care i s'a respins ca nesustținută contestația ce a făcut la tabloul de ordine a creditorilor lui Marcu și Calman Fischer, obligându-l să platească intimatelor—Banca Agricolă sucursala Iași—una sută cinci zeci lei cheltueli de judecată.

Având în vedere că din dosar se constată că firma B. Moscovici, bancher, din Botoșani, cerând în baza a două titluri executorii, urmărirea averii mișcătoare a lui Calman Fischer și Marcu Fischer, de către Portăreii Tribunalului Botoșani prin procesul-verbal din 13 Iunie 1916, s'a declarat sechestrată recolta din acel an prinsă de rădăcini, aflătoare pe moșia Flămânzi din județul Botoșani, arendată de Sturdza debitorului urmărit, cum și gospodăria de pe acea moșie, cuprinzând vite, cai, oi, trăsuri, pluguri, mașini de trier, avere sechestrată și de Banca de Credit Român;—că scoțându-se în vânzare această avere, la licitația care a avut loc în ziua de 16 Martie 1917, s'a obținut suma de 89600 lei, care se găsește consemnată;—că la tabloul de repartitie a acestei sumi, s'a cerut a fi înscrisă cu privilegiu prevăzut de art. 1730 C. civ.: Banca Agricolă cu suma de 200000 lei, reprezentând ratele căștiului moșiei, de 26 Octombrie 1915 și 23 Aprilie 1916, pe care ea l'ar fi plătit proprietarului Sturdza în drepturile căruia s'ar găsi subrogată, conform art. 1108 C. civ., și cu suma de 2462 lei 50 bani, taxe și cheltueli achitate agentului de urmărire în ziua vânzării, iar Mihail Sturdza cu suma de 190000 lei tot ca arendă datorită cu acelaș privilegiu;—că ordonându-se de Tribunal a se distribui această sumă între creditori, în tabloul de repartitie făcut de supleantul Tribunalului delegat cu această lucrare, după onorarul acordat custozilor și dările convenite Statului, pentru restul de 80663 lei 22 bani, a fost înscrisă ca creditoare privilegiată Banca Agricolă, căreia i se alocă întreagă această sumă, în achitul sumei datorită ei, și numai după ea și în rang următor a fost înscrisă creanța apelantului, asupra căreia însă nu i s'a alocat nimic, întreaga sumă rămasă disponibilă, după cum s'a arătat mai sus, fiind absorbită de creanța Băncii Agricole; că, în contra acestui mod de distribuire, Sturdza a făcut contestația ce se judecă astăzi de Curte în apel, cerând ca el să fie plătit ca creditor privilegiat înaintea Băncii, sau în cel mai rău caz, în acelaș rang cu ea, și prin urmare suma rămasă disponibilă, să se împartă proporțional între ei.

Având în vedere că acesta fiind obiectul contestației și celelalte creanțe anterior înscrise în tablou nefiind contestate, Curtea are a cerceta care din aceste creanțe urmează a fi înscrisă în tablou cu privilegiul cerut de părți.

Având în vedere că, în drept, Codul civil prin art. 1730 sub No. 1, înscrie în principiu ca creanțe privilegiate—pentru moșii asupra recoltei anului curent și asupra tot ce servește la exploatarea moșiei, iar pentru case asupra tuturor mobilelor din ea, — chiriile și arenzile.

Că însă legiuitorul, după ce a pus acest principiu, prin aliniatele 1 și 2 de sub acelaș text, a limitat acest privilegiu, când contractul este autentic sau are o dată certă, numai pentru toată chiria sau arenda pe anul curent precum și pe tot timpul ce rămâne a curge până la expirarea contractului, iar când contractul nu este nici autentic sau nu are nici o dată certă, numai pentru chiria sau arenda pe anul curent și pe cel viitor;—că, acest fapt reiese evident din textul acestor aliniate, care limitează precis și categoric privilegiul proprietarului, în toate cazurile, numai la arenda pe anul curent, cu distincțiunea făcută de lege numai în ce privește câștiurile viitoare.

Că, de aci urmează că legiuitorul român, luând în considerare faptul că la acordarea unui privilegiu, trebuie să se țină samă și de interesul creditorilor chirografari și că nu e echitabil a'i face pe aceștia să sufere pe urma unei neglijențe străină lor și datorită căreia o datorie nu a fost achitată, spre deosebire de cel francez și cel belgian, a decis că pentru câștiurile trecute, pentru care nu a luat din timp măsurile necesare pentru a le garanta plata, proprietarul numai beneficiază de privilegiul acordat de lege;—că, a decide contrarul, ar fi a se întinde privilegiul acordat de lege, dincolo de textul ei, ceea ce nu se poate, el fiind o excepțiune la regula generală care este garantarea în mod legal al tuturor creditorilor în întreaga avere a debitorului comun;—că, nu e nici o rațiune din faptul că legea la început declară ca creanțe privilegiate în mod general chiriile și arenzile, să se susțină că ori ce creanță de asemenea natură să bacură de acest drept, pentru că imediat legea restrânge această favoare și arată care anume din aceste creanțe sunt privilegiate, fie în ce privește arenzile datorite, fie în ce privește arenzile viitoare.

Că, nici art. 610 pr. civ. nu schimbă această soluțiune pentru că prin acest text, acordându-se proprietarului dreptul de a sechestra pentru arenzile neplătite și datorite, lucrurile și fructele din casă, moșia sau pământul închiriat sau arendat, nu rezultă că se întinde dreptul de privilegiu al proprietarului, peste textul art. 1730 C. civ. ci se arată numai calea pe care proprietarul își va putea, având diligența necesară, valorifica dreptul său de privilegiu prin aplicarea din timp a sechestrului ce legea i-l pune la dispoziție;—că atât este de adevărat aceasta, în

cât textul art. 610 pr. civ. prin ultimul său aliniat, acordă cu luarea unor garanții acest drept chiar și proprietarilor cari nu au contract scris, or, în privința acestora este admis chiar și de cei cari susțin teza contrară, că art. 1730 C. Civ. nu acordă privilegiu de cât numai pentru câștiul anului curent, nu și a celor din trecut.

Având în vedere că, odată stabilit acest fapt, e evident că anul curent pentru care privilegiu este acordat, urmează a fi considerat cu începere după data de la care contractul a intrat în lucrare;—că, a decide contrarul, și a avea în considerație anul calendaristic, ar fi a expune fără nici o rațiune unele câștiuri să nu mai poată fi în nici un caz garantate cu privilegiul ce art. 1730 C. Civ. îl acordă, Că de aceia instanțele Judecătorești pentru a stabili care sunt câșturile care beneficiază de privilegiul acordat de art. 1730 C. Civ. trebuie să aibă în vedere contractul de locațiune relativ.

Având în vedere că, în specie, în fapt, după cum s'a arătat mai sus, urmărirea s'a făcut în anul 1916 asupra recoltei din acel an și a gospodăriei aflată pe moșie;—că, prin urmare, privilegiul asupra sumelor prinse din vânzarea ei, există numai pentru câștiurile datorite pe acel an al arendărei și anume rata câștiului de 23 Aprilie și 26 Octombrie.

Că, în adevăr, părțile recunoscând că între Sturdza și Fischer a existat un contract de arendarea moșiei Flămânzi din jud. Botoșani, din decizia Curței de Apel Iași secția I No. 58/912 investită cu formula executorie, care constată existența acestui raport juridic—singurul pe baza căruia ambele părți se presintă cu ceranțele lor—rezultă că acest contract a fost încheiat pe periodul dela 23 Aprilie 1907 până la 23 Aprilie 1917; că, prin urmare, anul agricol al acestui contract începe la 23 Aprilie și deci cu drept cuvânt câștiurile garantate cu privilegiu în suma de împărțit, sunt acele de 23 Aprilie și 26 Octombrie 1916.

Având în vedere că, așa fiind împrejurările, Curtea, examinând faptele și dovezile, constată că Banca Agricolă, după cum s'a arătat mai sus, s'a prezentat la tablou ca subrogată în locul lui Sturdza cu suma de 200.000 lei și anume: 100.000 lei rata câștiului de 26 Octombrie 1915 și 100.000 lei rata 23 Aprilie 1916 din câștiul pe anul 1916, sume pe care ca creditoare chirografară a lui Fischer le ar fi plătit proprietarului Sturdza, că acest fapt se constată de Sturdza și este constatat și prin procesele-verbale No. 14 din 15 Februarie 1916 și No. 4 din 25 Aprilie 1916 a corpului de Portărei de pe lângă Tribunalul Iași, care stabilesc că aceste sume plătite de Banca Agricolă pentru debitorul ei Fischer cu recipisele Administrației Financiare Iași

No. 1023/916 și 12845/915 au fost încasate de Sturdza; — că în aceste condițiuni prin urmare, evident că ea se găsește subrogată conform art. 1108 C. civ. în drepturile lui Sturdza în ce privește aceste sume.

Având în vedere, însă, că din cele expuse mai sus rezultă că, din acele sume plătite, numai rata din 23 Aprilie 1916 a câștiului de pe acel an este garantată cu privilegiu în suma prinsă din vânzarea obiectelor a căror urmărire s'a efectuat atunci, — că de aceea numai pentru această sumă, Curtea urmează a constata privilegiul Băncii; — că această constatare Curtea e datoare să o facă, întrucât Sturdza prin contestația și apelul său, cere tocmai a i se stabili drepturile creanțelor sale față de cele ale Băncii Agricole, care la rândul ei susține prin concluziile depuse că privilegiul prevăzut de art. 1730 C. civ. nu garantează câștiurile trecute.

Având în vedere că la rândul său Sturdza a cerut să fie înscris în tabloul de distribuție cu suma de 190.000 lei datorită de Fischer ca câștiuri dintre care 100.000 lei câștiul de 26 Octombrie 1916, care nu i s'ar fi achitat în întregime, iar restul porțiuni din câștiur datorite pe trecut; — că, în sprijinirea pretențiunilor sale, el se bazează pe același contract stabilit prin decizia No. 58/912 a acestei Curți, sec. I.

Considerând că, din această desiziune se stabilește că câștiul anual al moșiei Flămânzi, pe care Fischer era dator de a-l plăti, era, în afară de alte obligațiuni, în sumă de 200.000 lei plătibil în două rate egale, la 23 Aprilie și 26 Octombrie 1916, a fiecărui an; că ultima rată de câștiuri dela 26 Octombrie 1916 nici nu se dovedește că a fost plătită și nici nu se contestă nici de Fischer nici de Banca Agricolă că este datorită de Fischer lui Sturdza; — că deci înscrierea lui în tablou cu această sumă ca privilegiată conform art. 1730 No. 1 C. civ. este admisibilă.

Având în vedere că ambele aceste sume egale, — a Băncii Agricole pentru rata de 23 Aprilie a câștiului pe 1916 și a lui Sturdza pentru rata de 26 Octombrie a aceluiași câștiu, având același rang de privilegiu, au aceleași drepturi asupra sumei rămasă nedistribuită; — că deci această sumă are a fi împărțită în două părți egale, între acești doi creditori în achitul acestor creanțe; — că aceasta o hotărăște precis art. 1109 C. civ. care decide că atunci când plata se face numai pentru o parte din datorie, subrogațiunea nu desființează drepturile creditorului pentru ceiace mai are a lua, în acest caz el putând exercita pentru ce mai are a lua, aceleași drepturi ce exercită și subregatul pentru partea plătită celui cui a făcut o plată parțială; că, în specie, nu poate fi vorba decât de plată parțială și nu de plata integrală a unei datorii, după cum susține Banca Agricolă, pentrucă nu numai suma plătită de Bancă se

datorește cu garanția privilegiului art. 1730 C. civ. ci întregul câștiu al anului 1916, din care o parte este aceea plătită de Bancă, iar alta se datorește lui Sturdza; că deci art. 1109 C. civ. își are aplicația în specie.

Având în vedere că, așa fiind, în fapt, din suma prinsă din vânzare, scăzându-se plata salariilor cutozilor și dările către Stat înscrise în tablou și necontestate, rămâne de împărțit între părți suma de 80.663 lei 22 bani; că din această sumă urmează a se alocă mai întâi Băncii Agricole suma de 2462 lei 50 bani, cheltueli de urmărire achitate Corpului de Portărei, sumă constatată prin lucrările de urmărire înscrise în tablou și necontestată de părți; iar restul de 78200 lei 72 bani, urmează a se distribui în mod egal celor doi creditori cu același rang de privilegiu, Sturdza și Banca Agricolă, adică câte 39100 lei 36 bani.

Având în vedere că, încest mod, distribuindu-se întreaga sumă prinsă din vânzarea averii debitorului Fischer, este inutil a se mai cerceta de Curte dacă el mai este debitorul lui Sturdza și pentru parte din câștiurile anterioare cu care cerea să fie înscris în tablou și care nefiind garantate cu privilegiul art. 1730 C. civ. sunt simple creanțe chirografare.

Că, în adevăr, rolul Curței fiind de a decide cui se cuvine suma urmărită și pentru ce creanță, din momentul ce distribuirea ei totală s'a făcut pentru creanțele privilegiate, așa că nu a mai rămas nimic de împărțit, cercetarea realității celorlalte creanțe chirografare, ar fi fără nici un folos; că, de aceea Curtea găsește inutil a mai intra în cercetarea întregii discuțiuni ce s'a făcut asupra sumelor ce s'ar fi datorind din aceste câștiuri.

Având în vedere, în fine, că Banca Agricolă și debitorul urmărit, în ultim loc, în contra înscrierii lui Sturdza în tablou cu rata de 26 Octombrie a câștiului pe 1916, a susținut că Sturdza are în depozitul său o garanție de 100.000 lei depusă de Fischer cu care să despăgubește prin compensație de această sumă și ca atare și acest câștiu îi este achitat.

Având în vedere că, din decizia No. 58/912, rezultă în adevăr că Fischer a depus ca garanție suma de 100.000 lei în mâinile lui Sturdza la încheierea contractatului; că acest fapt nici nu se contestă de Sturdza; că, însă, această sumă fiind depusă ca garanție, ea are de scop a asigura întreaga executare a contractului și prin urmare despăgubirea lui Sturdza de ori ce prejudiciu i s'ar cauza la moșie de Fischer, în timpul acestui contract și nu numai pentru a asigura plata arenzei, pentrucă din nimic nu rezultă aceasta; că, prin urmare, întrucât nu se dovedește că o lichidare s'ar fi făcut între Sturdza și Fischer, care să stabilească că această sumă nu ar

mai avea nici o rațiune de a fi reținută de Sturdza ci din contra, din pretențiunile pe care el le are chiar cu ocazia acestei contestații, rezultă mai mult că el se crede că având a lua dela Fischer ca a-rendă o sumă de două ori mai mare aproape decât garanția ce deține, compensația între această sumă și creanța lichidă și exigibilă cu care cere să fie înscris în tablou, nu poate avea loc; că de aceea acest motiv de apărare are a fi respins.

Văzând și cererea formulată din partea apelan-tului Sturdza de a i se acorda cheltueli de judecată în apel și pe care Curtea apreciind le fixează la suma de opt sute lei.

Pentru aceste motive, redactate de d-l Președinte, admite în parte apelul.

Semnați: M. D. Patron, M. Ghinea-Ionescu, C. A. Gorgos, C. Vârgolici, C. Macri.

TRIBUNALUL BACAU S. I

Audiența dela 16 Iunie 1922

Președenția D-lui I. A. Floareș Prim-Președinte

Catinca Măgirescu cu Niculae Gavrilă

SUCCESIUNE. — COMOSTENITORI. — INDIVIZIUNE. — DACĂ UN COMOSTENI-TOR POATE REVENDICA TOTALITATEA SUCCESIUNEI. — ART. 997 ȘI 786 C. CIVIL.

Dacă vocațiunea la întreaga succesiune a unui erede îi conferă eventual dreptul de a beneficia de întreaga succesiune, în caz de renunțare a coerezilor și sau de prescripțiune a dreptului de moștenire, aceasta nu l poate însă îndreptăți de a se prevala fără mandat de drepturile lor, pentru a reclama întreaga avere succesorală dela un terțiu, de oarece un drept eventual nu poate servi de bază unei acțiuni în revendicare și din nimic nu rezultă indivizibilitatea unor drepturi perfect divizibile,

No. 121. — Admise apelurile făcute de Catinca Măgirescu și Marin Stanciu în contra cărței de judecată cu No. 103/910 a judecătoriei rurale Sorțeni dată în proces cu N. Gavrilă.

S'au ascultat d-nii avocați Răileanu pentru apelan'tă și Ardeleanu pentru intimat.

Tribunalul,

Asupra apelului introdus de Maria Stanciu prin cererea înreg. la No. 5854/910 în contra cărței de judecată No. 103/910 a judecătoriei rurale Ocolului Sorțeni, județul Bacău, prin care este obligată a lăsa în stăpânirea reclamantului N. N. Gavrilă, terenul de un hectar, zece arii și 74 c. arii, pământ ce l deține cu act de vânzare dela Catinca Măgirescu.

Având în vedere și apelul făcut de Catinca C. Măgirescu prin cererea înreg. la No. 4614/920 chemată în garanție de Maria Stanciu, pentruca să răspundă apelantei Maria Stanciu prețul pământului vândut de Catinca Măgirescu, pământ de care a fost evinsă ulterior de N. N. Gavrilă prin cartea de judecată apelată.

Avân în vedere lucrările din dosar și susținerile apelantei Maria Stanciu.

Considerând că, în soluționarea speței de față, urmează a se vedea în drept dacă un comostenitor în stare dn indiviziune cu ceilalii moștenitori poate revindica fără mandatul celorlalti comostenitori totalitatea succesiunii sau numai cota parte.

Considerând că din principiile generale rezultă că succesiunea unei persoane este devizibilă și fiecare erede dobândește din momentul morței autorului comun un drept distinct de al coeredelui său.

Că, nicio dispoziție din lege nu autoriză pe erede să se îmbrace, fără mandat, cu drepturile coerezilor săi și să le execute contra terților.

Că, dacă vocațiunea la întreaga succesiune a unui erede îi conferă eventual dreptul de a beneficia de întreaga succesiune, în caz de renunțare a coerezilor săi sau de prescripțiune a dreptului de moștenire, aceasta însă nu l poate îndreptăți de a se prevala fără mandat de drepturile lor, pentru a reclama întreaga avere succesorală dela un terț, de oarece un drept eventual nu poate servi de bază unei acțiuni în revendicare și din nimic nu rezultă indivizibilitatea unor drepturi perfect divizibile.

Că, dacă moștenitorul creancierului (creditorului) poate chiar în timpul indiviziunii urmări plata creanțelor, e că el este realmente creditor pentru partea ce urmărește, pentruca legea divizează de plin drept creanțele creditoare între moștenitori ce face aceiași lege nu o face cu privire la imobile (V. Laurent, vol. 10 pag. 246, D. Alexandresco, vol.)

Că, în speță, N. N. Gavrilă revendicând un imobil al succesiunii neîmpărțite remasă după pariotele săă și anume un hectar, zece arii 74 c. arii, mai fiind și alți doi comostenitori, rău judecătorul de Ocol i-a admis acțiunea în revendicare, astfel că din acest punct de vedere apelul de față introdus de Maria Iord. Stanciu, se vede întemeiat urmând a fi admis, respingându-se ca nefundată acțiunea în revendicare intentată de N. N. Gavrilă.

Că, din moment ce N. N. Gavrilă nu putea să revendice dela Maria Iord. Stanciu, cantitatea de pământ, un heot, 10 arii, 74 c. arii, aparținând succesiunii tuturor comostenitorilor aflați în indiviziune, cererea de chemare în garanție a Catincai C. Măgirescu pentru a răspunde apelantei Maria Stanciu de evicțiunea suferită de numita în urma acțiunii în revendecare a lui N. N. Gavrilă, se găsește inutilă și în consecință cată a se admite apelul Catincai Măgirescu și a respinge cererea de chemare în garanție.

Appreciind asupra cheltuelilor de judecată, Tribunalul le fixează la suma de lei 200, obligând pe reclamantul N. N. Gavrilă la plata lor.

Pentru aceste motive, redactate de d-l C. Mălinescu, judecător de ședință, admite apelurile.

Semnați: I. A. Floareș, C. Mălinescu

Administrația revistei roagă pe d-nii abonați în întârziere a'i trimite costul abonamentului rămas neachitat.